

REMISSYTTRANDE

2025-10-16

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Diarienummer: LI2025/01130

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.transport@regeringskansliet.se

SOU 2025:67 Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet

“Arlanda ska bli ledande flygplats i Skandinavien”.

Så lät det för ett tiotal år sedan när Swedavia torgförde sina högt ställda planer. De uttalade ambitionerna saknade redan då all form av förankring i verkligheten. På ett helt avgörande område, det flygoperativa, det där en flygplats grundläggande förutsättningar för flygplan att kunna starta och landa med betalande last, och för flygledare att effektivt kunna sekvensera och managera ankommande och avgående flyg, har Arlandas förmåga skräpstatus jämfört med ”konkurrerande” flygplatser som Oslo, Köpenhamn och Helsingfors. Det låter hårt, men det är faktiskt så det förhåller sig. Efer att ha tagit del av rapporten känner vi oss skyldiga att betona Arlandas operativa tillkortakommanden.

Svensk Pilotförening, SPF, har i tidigare remissyttranden påtalat denna flygoperativa akilleshäla, och har även fört en dialog med utredaren kring dessa utmaningar. Utredaren har dock valt att inte ta upp våra inspel, eller ens ange SPF som referens i rapporten. Vi har svårt att se syftet med denna uteslutning, såvida det inte handlar om en direkt misstro till Svensk Pilotförenings kompetens på området. Det är också möjligt att en långvarig fulstämpel på luftfarten lett till en bredare kompetenssvacka på det flygoperativa området, och att våra inspel därmed inte är begripliga.

Alternativt ser vi en medveten mörkläggning av ett omfattande och politiskt svårhanterligt investeringsbehov.

Som utredaren korrekt noterar är användarfinansieringen av svensk luftfart, till skillnad från väg och järnväg som är statligt finansierade, en grundläggande anledning till att Arlanda befinner sig efter sin omgivning. Swedavia får låna pengar på marknaden för pågående renoveringsarbeten på Arlanda, och där det som konkurrerande flygplatser ser som en investering, konsekvent av Swedavia vänds till en kostnad.

Efter att ha tagit del av “Arlanda – en viktig del av det svenska välståndet”, och även om tillgänglighet till och från Arlanda med andra färdmedel än flyg ligger utanför vårt omedelbara fokus, kan vi naturligtvis instämma i synpunkter beträffande möjligheter att på ett ekonomiskt rimligt sätt ta sig till/från flygplatsen med tåg.

Eftersom vikten av nationell och internationell tillgänglighet samt flygplatsens konkurrenskraft ändå betonas i rapporten så efterfrågar vi även en utredning som specifikt utreder Arlandas flygoperativa förutsättningar. Detta för att på riktigt kunna bedöma Arlandas konkurrenskraft, för att se vad som krävs i form av investeringar, samt för att faktiskt skapa möjligheter att nå de högt uppställda transportpolitiska målen för Arlanda.

Tomas Gustafsson

Flygsäkerhetskommittén
Svensk Pilotförening